

Salieri v Náměšti – hudební projekt

Organizátor: Národní památkový ústav, správa zámku v Náměšti nad Oslavou

Náměšťský zámek byl ve dnech 17. a 18. září 2010 určitě jediným místem v České republice a dost možná i jediným místem hudební Evropy, kde bylo významně připomenuto výročí 260 let od narození hudebního skladatele Antonia Salieriho (1750 – 1825). Během dvou celovečerních koncertů zazněla v zámecké knihovně kromě jiných jeho skladeb i díla, která autor věnoval přímo tehdejšímu majiteli náměšťského panství Jindřichu Vilému Haugwitzovi. Už první páteční koncert, jehož program nastudoval soubor Ensemble Opera Diversa s dirigentem Andreasem Kröperem, přinesl světovou premiéru Gratulační kantáty z roku 1817, kterou Salieri sepsal k Haugwitzovým narozeninám. Zaplněná knihovna, v níž mimo jiných vzácných hostů byli přítomni i členové rodiny Haugwitz, tak byla svědkem ojedinělé hudební události, při níž nejen že zazněla zajímavá a dosud neslyšená skladba, ale při které jsme zároveň měli možnost vrátit se zpět do zámecké atmosféry před téměř dvěma staletími. Je nutno říci, že příprava této skladby k provedení si vyžádala nemalého úsilí Andream Kröpera a jeho kolegů ze souboru, protože dílo se zachovalo pouze v Salieriho rukopisu a bylo třeba je přepsat do partů pro jednotlivé hráče a zpěváky. Gratulační kantátu v programu koncertu doplnily další Salieriho skladby: Ouvertura k opeře *Prima la musica poi le parole* (1786), dvě árie z téže opery, církevní skladba *Confirma hoc, Deus* (svatodušní offertorium) a Dvojkonzert pro flétnu, hoboj a orchestr, jeden z neznámějších Salieriho instrumentálních koncertů. Páteční večer pak pokračoval noční prohlídkou zámku s výkladem o hudební historii tohoto sídla a byl zakončen opět v zámecké knihovně druhým koncertem, který pak přinesl úplně jinou muziku. Zámecké nokturno bylo totiž složeno z děl přelomu 16. a 17. století a zazněly na něm skladby pro soprán, cink a varhany.

Projekt Salieri v Náměšti pak vyvrcholil v sobotu 18. září v pořadí již XX. Zámeckým koncertem, jehož program byl opět složen výhradně ze Salieriho děl a který připravilo špičkové hudební těleso The Czech Ensemble Baroque s dirigentem Romanem Válkem. První polovice večera byla složena z Ouvertury k opeře *Cublai, gran kan de Tartari* (1788), po ní následovaly žertovné popěvky ze sbírky *Scherzi armonici vocali* (1810), tato sbírka je též součástí náměšťské hudební sbírky, v závěru první půlky pak zazněl jediný koncert pro varhany a orchestr, který Salieri napsal (1773). Druhá polovice večera byla věnována jedné z nejkrásnějších Salieriho duchovních skladeb, *Piccolo requiem c-moll* pro sóla, sbor a orchestr, sólových partů se ujali přední čeští interpreti: Michaela Šrůmová, Kamila Mazalová, Jaroslav Březina a Ivo Hrachovec. Toto requiem napsal Salieri v roce 1804 původně pro sebe, ale v roce 1821 je věnoval hraběti Haugwitzovi, skladba byla poprvé hrána právě na Náměšti, podruhé na Salieriho pohřbu a potřetí pak na pohřbu Jindřicha Viléma Haugwitze 21. května 1842 v náměšťském kostele sv. Jana Křtitele. Takže zaznělo další dílo, které je s Náměští úzce spjato. Večer pak byl zakončen společenským setkáním v reprezentačních prostorách zámku.

